

Regio Midden-Holland

Programmabegroting 2018 - 2021 Regio Midden-Holland

Ter vaststelling

Algemeen Bestuur 5 juli 2017

Versienummer: 1.0

Datum: 12 april 2017

<h1>Regio Midden-Holland</h1>	
Productnummer	
Omschrijving	Programmabegroting 2018 - 2021
Status	1.0
Datum	12 april 2017
Opdrachtgever	Algemeen Bestuur
Opgesteld door	M. de Heide

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer.....	6
2	Begroting in één oogopslag.....	7
2.1	Uitgangspunten	7
2.2	Programmabegroting 2018 - 2021	7
2.3	Overzicht van baten en lasten 2018 - 2021	8
2.4	Toelichting overzicht van baten en lasten 2018 - 2021	9
2.5	Incidentele baten en lasten	10
2.6	Financiële positie Regio Midden-Holland	10
2.6.1	Inleiding	10
2.6.2	Vermogensontwikkeling 2017 - 2021	10
2.6.3	Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo.....	11
2.6.4	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	12
2.6.5	Financiering	13
2.6.6	Begrotingsgrondslagen.....	13
2.6.7	Reserves en voorzieningen	13
2.6.8	Investerings 2018 – 2021	14
3	Programmaplan	15
3.1	Strategische Agenda Midden-Holland.....	15
3.2	Wat gaan we daar voor doen?	17
3.2.1	Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt	17
3.2.2	Programma Verkeer en Vervoer	19
3.2.3	Programma Ruimte en Wonen	22
3.2.4	Programma Natuur, Water en Recreatie.....	24
3.2.5	Programma Sociaal Domein	25
3.2.6	Cultuur	27
3.3	Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten?	28
4	Paragrafen	29
4.1	Lokale heffingen	29
4.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
4.3	Onderhoud kapitaalgoederen	32
4.4	Financiering	33
4.5	Bedrijfsvoering	34

4.6	Verbonden partijen	34
4.7	Grondbeleid	35
5	Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2018 – 2021	36
	Bijlagen	37
	Bijlage 1: Inwonersbijdrage	38
	Bijlage 2: Bruto meerjaren-begroting	39
	Bijlage 3: Overzicht taakvelden	40

1 Inleiding

De samenwerking in de Regio Midden-Holland is hervormd tot een regionale netwerkorganisatie. Op vijf inhoudelijke programma's wordt uitvoering gegeven aan de strategische agenda:

1. Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt: Vitaal, duurzaam -en innovatief
2. Verkeer en Vervoer: Bereikbare regio
3. Sociaal Domein: Zorgzaam en verbonden
4. Natuur, Water en Recreatie: Beleefbaar landschap
5. Ruimte en Wonen: Aantrekkelijk woon- en leefklimaat

Deze begroting beschrijft wat we op deze terreinen willen bereiken, wat we ervoor gaan doen en hoeveel het gaat kosten.

Aan ieder programma is een operationeel werkbudget toegekend, dat onder andere besteed kan worden aan lobbyactiviteiten, bijeenkomsten, inhuur van expertise. Het onderwerp duurzaamheid krijgt steeds meer maatschappelijk gewicht. Ook regio Midden-Holland wil hier meer aandacht aan geven. Daarom zal dit onderwerp ook een financiële vertaling krijgen.

In financieel opzicht is de structuur van de Regio Midden-Holland eenvoudig. De medewerkers van de regio zijn in dienst bij de gemeenten. De ondersteunende diensten op het gebied van financiën en ICT worden geleverd door de Omgevingsdienst Midden-Holland op basis van een dienstverleningsovereenkomst. De regio voert daarnaast een aantal subsidieregelingen uit, die tot uitdrukking komen in deze begroting.

De gelden die benodigd zijn voor de uitvoering van de project die voortkomen uit de strategische agenda dienen door de individuele gemeenten ter beschikking worden gesteld.

De inwonerbijdrage vormt de belangrijkste grondslag voor de activiteiten van de Regio Midden-Holland. Er is voor 2018 geen inflatiestijging toegepast. De bijdrage per inwoner is niet geïndexeerd en blijft € 1,76.

De programmabegroting 2018 is sluitend.

1.1 Leeswijzer

In Hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2018 van Regio Midden-Holland op hoofdlijnen beschreven. Voor Regio Midden-Holland wordt een prognose gegeven. Daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programmaplan van de regio. In hoofdstuk 4 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat Regio Midden-Holland een Gemeenschappelijke Regeling is, zijn niet alle paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.

De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 5. Aan het eind van het document zijn enkele bijlagen opgenomen.

2 Begroting in één oogopslag

Onderstaande begroting is gebaseerd op de programmabegroting 2017 en op de ontwikkelingen die worden voorzien in het jaar 2017 en verder. Op totaalniveau worden de budgetten voor de begrotingsjaren 2018 tot en met 2021 geprognosticeerd.

2.1 Uitgangspunten

De cijfers uit de programmabegroting 2018 vloeien voort uit de programmabegroting 2017 en uit de MARAP 2016. De uitgangspunten voor deze begroting zijn gericht op een budget voor de vijf programma's, de inhuur van een regiosecretaris, een bijdrage aan het convenant Gouda, Alphen en Woerden, kosten voor diverse dienstverlening op het gebied van financiële administratie, accountant en ICT en een werkbudget voor algemene kosten op het gebied van communicatie, vergaderingen, voorlichting, bijeenkomsten en themadagen. Er is voor 2018 geen inflatiestijging toegepast. Ten aanzien van de vrijval van reserves is in 2018 de grootst mogelijke voorzichtigheid betracht. Overeenkomstig het harmonisatiebesluit wordt uitgegaan van de aantallen inwoners per 1 januari 2016. In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een gelijkblijvend inwonertal.

2.2 Programmabegroting 2018 - 2021

De begroting van baten en lasten over de jaren 2018 tot en met 2021 luidt als volgt:

Omschrijving	Jaarrekening 2016 (prognose)	Programma-begroting 2017	Programma-begroting 2018	Programma-begroting 2019	Programma-begroting 2020	Programma-begroting 2021
Baten						
Contractuele bijdrage gemeenten	-394.422	-395.910	-398.292	-398.292	-398.292	-398.292
Overige bijdragen	-96.604	0	-27.500	-27.500	-5.000	-5.000
Projectbaten	-464.553	-327.000	-455.351	-455.351	-280.351	-280.351
Doorberekende Bijdragen	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-955.579	-722.910	-881.142	-881.142	-683.642	-683.642
Lasten						
Personeelskosten	68.835	66.034	70.070	70.070	70.070	70.070
Apparaatskosten	74.095	59.038	60.600	65.600	56.950	56.950
Directe productkosten	262.538	212.772	212.050	212.050	198.200	198.200
Doorberekende kosten	64.442	85.566	83.072	78.072	78.072	78.072
Projectlasten	464.553	299.500	455.351	455.351	280.351	280.351
Totaal lasten	934.463	722.910	881.142	881.142	683.642	683.642
Geraamde totaal saldo baten en lasten	-21.116	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	-80.487	0	0	0	0	0
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	-101.603	0	0	0	0	0

bedragen x € 1,-

Bovenstaande programmabegroting toont de netto begroting. Dit betekent dat interne doorbelasting van de kosten niet meegenomen is. In bijlage 4 is de bruto programmabegroting weergegeven.

De afname van de overige bijdragen in 2017 ten opzichte 2016 heeft enerzijds betrekking op het vervallen van de cultuurbijdrage en de bijdrage voor het Regionaal Economisch Overleg van resp. € 44.000,- en € 25.000,-. Anderzijds zijn de bijdragen voor de coördinatie Slappe Bodem (á € 22.500) en BDU Verkeer en Vervoer (á € 5.000) in 2017 in de projectbaten begroot.

De afname van projectbaten en lasten in 2020 ten opzichte van 2019 heeft betrekking op de beëindiging van het uitvoeringsprogramma Slappe Bodem. Uit voorzichtigheid is in de begroting ervan uitgegaan dat het uitvoeringsprogramma niet verlengt wordt. Vanaf 2020 is in de begroting alleen het project verkeersveiligheid begroot.

2.3 Overzicht van baten en lasten 2018 - 2021

Conform titel 2.4 van het besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten dient bovenstaande begroting uitgesplitst te worden per programmaonderdeel zoals omschreven staat in artikel 8 van het BBV. In onderstaand overzicht is een uitsplitsing weergegeven van programmaonderdeel:

1. Regio Midden-Holland algemeen
2. Overhead
3. Financieringsfunctie
4. Vennootschapsbelasting
5. Mutatie reserves

Overzicht van baten en lasten bedragen x € 1,-	Jaarrekening 2016 (prognose)			Begroting 2017			Begroting 2018		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten									
Regio Midden-Holland algemeen	796.927	-955.579	-158.652	564.210	-722.910	-158.700	722.001	-881.142	-159.141
Overhead	130.821	-	130.821	158.000	-	158.000	158.641	-	158.641
Financieringsfunctie	6.715	-	6.715	700	-	700	500	-	500
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	934.463	-955.579	-21.116	722.910	-722.910	-	881.142	-881.142	0
Mutatie reserves									
Mutatie reserves	-	-80.487	-80.487	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-80.487	-80.487	-	-	-	-	-	-
Resultaat	934.463	-1.036.066	-101.603	722.910	-722.910	-	881.142	-881.142	0

Overzicht van baten en lasten bedragen x € 1,-	Begroting 2019			Begroting 2020			Begroting 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Baten en lasten									
Regio Midden-Holland algemeen	727.001	-881.142	-154.141	529.501	-683.642	-154.141	529.501	-683.642	-154.141
Overhead	153.641	-	153.641	153.641	-	153.641	153.641	-	153.641
Financieringsfunctie	500	-	500	500	-	500	500	-	500
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten	881.142	-881.142	0	683.642	-683.642	0	683.642	-683.642	0
Mutatie reserves									
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	881.142	-881.142	0	683.642	-683.642	0	683.642	-683.642	0

2.4 Toelichting overzicht van baten en lasten 2018 - 2021

Contractuele bijdrage gemeenten

De inwonerbijdrage bedraagt € 1,76 per inwoner. In bijlage 1 is de bijdrage per aangesloten gemeente gespecificeerd.

Projectbaten

De projectbaten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectbaten dienen als financiering voor de projectlasten (zie onder).

Personeelskosten

De personeelskosten hebben betrekking op de inhuur van de regiosecretaris.

Apparaatskosten

De apparaatskosten hebben betrekking op een werkbudget op het gebied van communicatie, voorlichting, de organisatie van themadagen, vergaderkosten, representatie, verzekeringen en de kosten voor de opslag van archief.

Directe productkosten

De werkbudgetten van de vijf inhoudelijke tafels zijn gerubriceerd onder de directe productkosten. Voorts hebben deze kosten betrekking op het convenant Alphen, Gouda Woerden en op de kosten van de accountant. In onderstaande tabel is een specificatie weergegeven.

Omschrijving budget	2018	2019	2020	2021
Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	25.000	25.000	20.383	20.383
Programma Ruimte en Wonen	37.050	37.050	37.050	37.050
Programma Verkeer en Vervoer	25.000	25.000	20.383	20.383
Programma Sociaal Domein	25.800	25.800	25.800	25.800
Programma Natuur, Water en Recreatie	25.000	25.000	20.383	20.383
Overige contributies / directe productkosten	74.200	74.200	74.200	74.200
Totale directe productkosten	212.050	212.050	198.200	198.200

Bedragen x € 1,-

Doorberekende kosten

De doorberekende kosten hangen samen met de administratieve lasten en de kosten van ICT & telefonie, die door de Omgevingsdienst Midden-Holland op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor de Regio Midden-Holland worden gerealiseerd.

Projectlasten

De projectlasten hebben betrekking op projecten waarvoor specifieke (interne dan wel externe) financiering is verkregen. De projectlasten worden gedekt door de projectbaten (zie boven).

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De Regio Midden-Holland heeft voor de begrotingsjaren 2018 - 2021 geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves begroot.

Resumé

Het begrotingsvolume van de Regio Midden-Holland in 2018 bedraagt € 881.142. Van de lasten wordt € 722.001,- (81,9%) rechtstreeks besteed aan het primaire proces. De overhead welke dient ter ondersteuning van het primaire proces bedraagt € 158.641,- (18,0%).

2.5 Incidentele baten en lasten

De Regio Midden-Holland heeft een overzichtelijke begroting met vaste dekkingsmiddelen en kostenbudgetten, mede om deze reden verwacht de Regio Midden-Holland in de begrotingsjaren 2018 - 2021 geen incidentele baten en lasten.

2.6 Financiële positie Regio Midden-Holland

2.6.1 Inleiding

In het kader van de programmabegroting 2017 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen.

2.6.2 Vermogensontwikkeling 2017 - 2021

De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is namelijk de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2017 tot en met 2021 is de verwachting dat het eigen vermogen van Regio Midden-Holland zich als volgt ontwikkelt:

Eigen Vermogen Regio Midden-Holland	2017	2018	2019	2020	2021
Stand 1 januari	561	446	446	446	446
Mutatie*	-115	0	0	0	0
Stand 31 december	446	446	446	446	446
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>					

* De mutatie in het eigen vermogen 2017 betreft enerzijds de toevoeging van het geprognosticeerde resultaat 2016 (€ 101.603,-) en anderzijds de restitutie aan de deelnemende gemeenten (€ 25.584,-) en onttrekkingen ten laste van de bestemmingsreserves van de vijf werkprogramma's (€ 190.925,-).

Toelichting financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid:

Het uitgangspunt van de Regio Midden-Holland is dat de voorgenomen activiteiten 2018 – 2021 gedekt worden door de beschikbaar gestelde budgetten en er geen onttrekkingen uit de reserves zullen plaatsvinden. Met dit uitgangspunt verwacht de Regio Midden-Holland geen financiële gevolgen in het bestaand en nieuwe beleid.

2.6.3 Geprognosticeerde meerjaren-balans en het EMU-saldo

In de loop van 2016 is het vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie – zeker ook voor niet-specialisten – en het onderling vergelijken van gemeentelijke begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerd balans voorgeschreven. Dit betekent dat in de begroting 2018 een geprognosticeerde balans per 31 december 2018 is opgenomen en daarnaast een berekening van het EMU-saldo voor de jaarschijven 2018 – 2021.

Het opnemen van een geprognosticeerde balans, een meerjarig EMU-saldo en kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en omdat daarmee wordt beoogd het algemeen bestuur in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de Regio Midden-Holland. In onderstaande tabellen wordt de prognose van de balans voor de jaren 2017 t/m 2021 weergegeven waarna ook een prognose van het EMU-saldo 2017 t/m 2021 volgt.

Geprognosticeerde balans per 31 december van betreffende boekjaar

Bedragen x € 1.000

Activa	Rekening 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Vaste activa						
Materiele vaste activa	11	8	4	0	0	0
Totale vaste activa	11	8	4	0	0	0
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.135	885	885	885	885	885
Liquide middelen	0	250	250	250	250	250
Overlopende activa	6	6	6	6	6	6
Totaal vlottende activa	1.141	1.141	1.141	1.141	1.141	1.141
Totaal generaal activa	1.152	1.149	1.145	1.141	1.141	1.141

Passiva	Rekening 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
Vaste passiva						
Eigen Vermogen	663	446	446	446	446	446
Totaal vaste passiva	663	446	446	446	446	446
Vlottende passiva						
Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	169	169	169	169	169	169
Toe- / afname schuldpositie	0	214	210	206	206	206
Overlopende passiva	320	320	320	320	320	320
Totaal vlottende passiva	489	703	699	695	695	695
Totaal generaal passiva	1.152	1.149	1.145	1.141	1.141	1.141

Geprognosticeerde EMU-saldo per 31 december van het betreffende boekjaar

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2016	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	21	0	0	0	0	0
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	4	4	4	0	0
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	0	0	0	0	0
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	0	0	0	0	0
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	0	0	0	0	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	0	0	0	0	0
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	0	0	0	0	0
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	0	0	0	0	0
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	0	0	0	0	0
11 Boekwinst bij verkoop effecten		0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		25	4	4	0	0

Bovenstaand is een inschatting gemaakt van het verloop van het EMU-saldo voor de komende jaren. Omdat de Regio Midden-Holland is hervormd tot een regionale netwerkorganisatie waarbij de personele en materiele inzet door de deelnemers wordt gefaciliteerd en de kosten betrekking hebben op de programma's (directe en overheadkosten), zijn de mutaties in de berekening van het EMU-saldo beperkt.

In het EMU-saldo wordt inzicht gegeven in de mutaties die op basis van de kasstroom plaats vinden. Een EMU-saldo boven de nul betreft een positief EMU-saldo.

2.6.4 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet in de programmabegroting de aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume worden weergegeven. Als gevolg van de in 2015 uitgevoerde transitie zijn alle medewerkers door de deelnemende gemeenten overgenomen en heeft de Regio Midden-Holland geen jaarlijks terugkerende arbeidskosten / gerelateerde verplichtingen.

2.6.5 Financiering

De langlopende lening is tezamen met het pand in 2015 door de Omgevingsdienst Midden-Holland overgenomen. Sindsdien heeft de Regio Midden-Holland geen financieringen op de balans staan.

2.6.6 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting.

2.6.7 Reserves en voorzieningen

De Omgevingsdienst Midden-Holland heeft tezamen met de overname van het pand ook in 2015 de onderhoudsvoorziening en overige activa overgenomen. Om deze reden zijn er sindsdien geen voorzieningen meer gevormd en is het saldo nihil.

Het verloop van de reserves van de Regio Midden-Holland in de periode 2016 tot en met 2021 ziet er als volgt uit.

	Jaarrekening 2016*				Begroting 2017 (gewijzigd)			
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves								
1 Algemene reserve	70.991	124.049	95.040	100.000	100.000	25.584	25.584	100.000
Totaal Algemene Reserves	70.991			100.000	100.000	25.584	25.584	100.000
Bestemmingsreserves								
1 BR Educatie	25.020		25.020	0	0			0
2 BR Regionale Agenda Wonen	5.203			5.203	5.203			5.203
3 BR Programmaondersteuning en lobby	261.624	150.000	274.063	137.561	137.561			137.561
4 BR Verkeersveiligheid	82.839		28.177	54.662	54.662			54.662
5 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt	0	25.785		25.785	25.785	6.274	32.059	0
6 BR Ruimte en Wonen	0	35.793		35.793	35.793	36.473	72.266	0
7 BR Verkeer en Vervoer	0	26.813		26.813	26.813	23.505	50.318	0
8 BR Sociaal Domein	0	14.553	14.553	0	0			0
9 BR Natuur, Water en Recreatie	0	26.813	298	26.515	26.515		26.515	0
10 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage	0	66.858		66.858	66.858			66.858
11 BR Projecten	0	82.018		82.018	82.018			82.018
12 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden	0	0		0	0	9.767	9.767	0
Totaal Bestemmingsreserves	374.686	428.633	342.111	461.208	461.208	76.019	190.925	346.302
Totaal Reserves	445.677			561.208	561.208	101.603	216.509	446.302

*Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2016 door de accountant en het Algemeen Bestuur

	Begroting 2018			Begroting 2019		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			100.000			100.000
Totaal Algemene Reserves	0	0	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserves						
1 BR Educatie			0			0
2 BR Regionale Agenda Wonen			5.203			5.203
3 BR Programmaondersteuning en lobby			137.561			137.561
4 BR Verkeersveiligheid			54.662			54.662
5 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
6 BR Ruimte en Wonen			0			0
7 BR Verkeer en Vervoer			0			0
8 BR Sociaal Domein			0			0
9 BR Natuur, Water en Recreatie			0			0
10 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage			66.858			66.858
11 BR Projecten			82.018			82.018
12 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	0	0	346.302	0	0	346.302
Totaal Reserves	0	0	446.302	0	0	446.302

	Begroting 2020			Begroting 2021		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Reserves						
1 Algemene reserve			100.000			100.000
Totaal Algemene Reserves	0	0	100.000	0	0	100.000
Bestemmingsreserves						
1 BR Educatie			0			0
2 BR Regionale Agenda Wonen			5.203			5.203
3 BR Programmaondersteuning en lobby			137.561			137.561
4 BR Verkeersveiligheid			54.662			54.662
5 BR Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt			0			0
6 BR Ruimte en Wonen			0			0
7 BR Verkeer en Vervoer			0			0
8 BR Sociaal Domein			0			0
9 BR Natuur, Water en Recreatie			0			0
10 BR Dekking vervallen inwonersbijdrage			66.858			66.858
11 BR Projecten			82.018			82.018
12 BR Convenant Alphen, Gouda, Woerden			0			0
Totaal Bestemmingsreserves	0	0	346.302	0	0	346.302
Totaal Reserves	0	0	446.302	0	0	446.302

Bedragen x € 1,-

2.6.8 Investerings 2018 – 2021

Voor de jaren 2018 tot en met 2021 zijn geen investeringen gepland. De reden hiervoor is dat de gemeenschappelijke regeling de activa in 2015 aan de Omgevingsdienst Midden-Holland heeft overgedragen en het personeel sinds 1 mei 2015 gehuisvest is bij de deelnemende gemeenten. Eventuele investeringen zullen door de deelnemende gemeenten gefinancierd worden.

3 Programmaplan

3.1 Strategische Agenda Midden-Holland

De hieronder beschreven Strategische agenda is het uitgangspunt waarmee we de regio op de kaart willen zetten. Aan de hand van de strategische agenda zal de lobby ingezet worden voor deze onderwerpen. Voor de begroting wordt op hoofdlijnen aangegeven wat we willen bereiken en wat we ervoor gaan doen.

Kernboodschap

Programma Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt: Vitaal, duurzaam -en innovatief

- Versterken aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.
- Ontwikkelen van logistieke hotspot met de ambitie: in top 5 van de hotspots in Nederland binnen 3 jaar.
- Innovatie en verduurzaming van de economie.
- Inzetten van slimme Ruimtelijke Ontwikkeling: ruimte om te ontwikkelen en te transformeren.

Programma Verkeer en Vervoer: Bereikbare regio

- Effectieve infrastructuur: verbreden A20, volledige aansluiting N11 op A12 (Bodegravenbogen) en doorstroming Algeracorridor.

Programma Sociaal Domein: Zorgzaam en verbonden

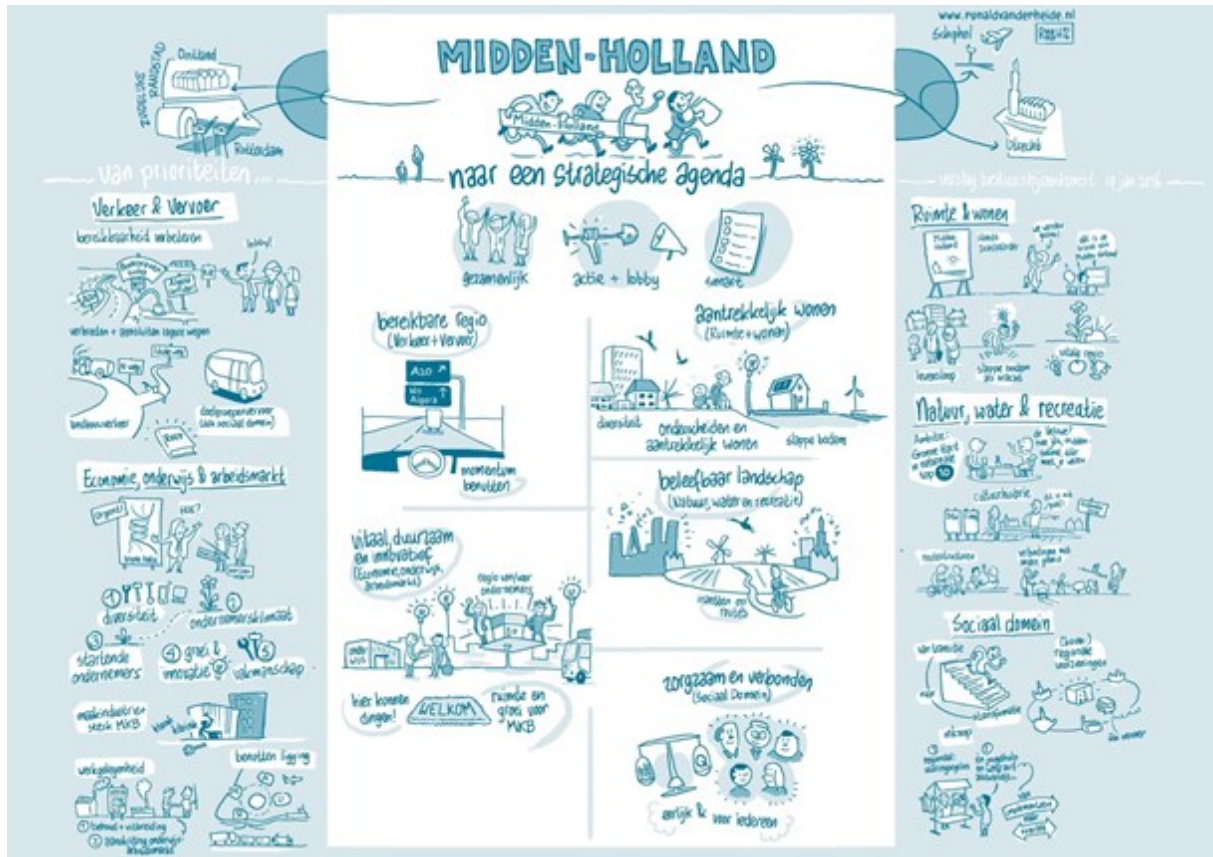
- Zorg op orde: ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners.
- Zorgzame samenleving ondersteunen.

Programma Natuur, Water en Recreatie: Beleefbaar landschap

- Unieke landschappelijke kwaliteiten versterken.
- Routestructuren realiseren.

Programma Ruimte en Wonen: Aantrekkelijk woon- en leefklimaat

- Flexibele, slimme en ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en transformatie.
- Passend, divers en duurzaam woningaanbod.
- Slappe bodem als kans: de regio als proeftuin voor innovatieve oplossingen (om gevolgen bodemdaling onder controle te krijgen).

3.2 Wat gaan we daar voor doen?

In 2018 worden de volgende programma's door de Regio Midden-Holland gecoördineerd:

- Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt
- Programma Verkeer en Vervoer
- Programma Ruimte en Wonen
- Programma Natuur, Water en Recreatie
- Programma Sociaal Domein

Lobby en belangenbehartiging van de regio zijn een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden. Dit gebeurt vanuit de 5 bestuurlijke overleggen, die werken aan de uitvoering van hun programma. Het Regionaal Platform functioneert hierbij als inhoudelijk strategisch overleg waar de inhoud van de 5 programma's samenkomt, onderlinge afstemming tussen programma's plaatsvindt en de lobby strategie van de regio wordt vastgesteld. Belangenbehartiging vindt plaats tijdens diverse bovenregionale en provinciale overleggen. De belangenbehartiging komt ook terug in reacties op visies en plannen van andere overheden zoals Provincie Zuid-Holland en Metropoolregio Rotterdam-Den Haag.

Naast deze programma's is aan de gemeenschappelijke regeling de taak Cultuur toegevoegd, het betreft de stimulering culturele regionale samenwerking.

3.2.1 Programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt

Wat willen we bereiken?

Wij werken aan een versterking van de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.

Wij werken aan behoud en versterking van bedrijvigheid langs de A-12 en het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid langs die corridor.

Wij bevorderen en versterken initiatieven die bijdragen aan innovatie en duurzaamheid.

Wij hebben als doel om werklocaties (detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen) kwantitatief en kwalitatief te benutten en te ontwikkelen met inbegrip van het benutten van kansen voor transformatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij overleggen twee keer per jaar met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en uit het onderwijs over de realisering van de speerpunten.

Wij behartigen de belangen van de regio in de Bestuurlijke Tafel Ruimte Wonen en Economie en in het interregionale/provinciale Bestuurlijk Overleg Economie Zuid-Holland.

Wij vertalen de uitkomsten van het Koopstromenonderzoek 2016 naar regionaal niveau om bij te dragen aan verbetering van het economisch functioneren van de detailhandel in de gemeenten in Midden-Holland en wij zijn kritisch t.a.v. de ontwikkeling van grootschalige detailhandelsontwikkelingen met bovenregionale effecten op het voorzieningenniveau in onze gemeenten.

Wij actualiseren en vernieuwen het regionale beleid met betrekking tot bedrijventerreinen t.b.v. de actualisatie van de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit.

Wij behartigen de belangen van de regio bij de provinciale actualisering van het kantorenbeleid ter voorbereiding op de actualisatie van de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit.

Wij onderzoeken maatschappelijk en economisch nut, noodzaak en mogelijke locaties van een containeroverslag in Midden-Holland.

Wij leveren inbreng en behartigen de belangen van de regio door deelname aan het project 'A-12-corridor'.

Wij voeren het project 'Kom Binnen bij Bedrijven – Groene Hart werkt' uit.

Wij continueren de ondersteuning voor een Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Smart Technology.

In het kader van Groene Hart Werkt! verkennen wij mogelijkheden om het Innovatieplatform regionaal uit te breiden.

Wij werken aan het oplossen van knelpunten t.a.v. bereikbaarheid en doen dat in samenhang met de uitvoering van het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan.

Wij verkennen de mogelijkheid om aan te haken bij onderzoek warmterotonde Oost en vergelijkbare provinciale projecten.

Wij lobbyen voor een kwalitatieve benadering bij de uitvoering van de kwantitatieve regionale opgaven op het gebied van kantoren, bedrijventerreinen, detailhandel en wonen, in samenwerking met het Bestuurlijk Overleg Ruimte en Wonen.

Wat gaat het kosten?

De strategische agenda en de vier speerpunten zijn vertaald in een uitvoeringsagenda waarin de strategische speerpunten zijn uitgewerkt met een omschrijving van doel(en) per speerpunt, wat er aan gedaan wordt en op welke manier. Te denken valt aan een vervolg van het project om werkzoekenden en werkgevers laagdrempelig bij elkaar te brengen 'Kom Binnen Bij Bedrijven 2018'.

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor de uitvoering van dit programma een budget van € 25.000,- beschikbaar.

3.2.2 Programma Verkeer en Vervoer

Wat willen we bereiken?

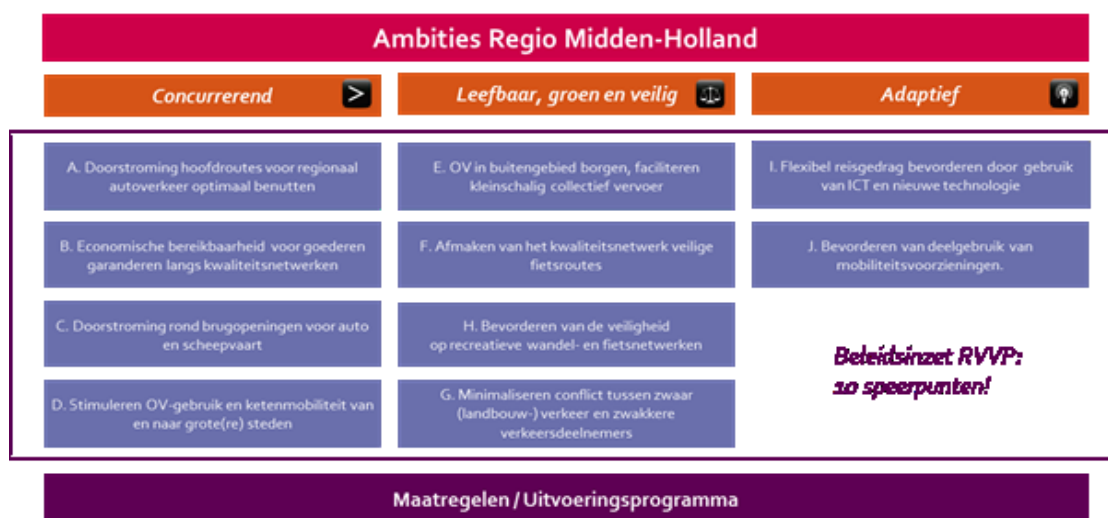
Vanuit een inventarisatie van trends en ontwikkelingen hebben wij onze ambitie op het gebied van mobiliteit voor de regio Midden-Holland uitgewerkt in drie hoofdogaven.:

Concurrerend: het bevorderen van de concurrerende regio. Het ondersteunen van de economisch gewenste bereikbaarheidskwaliteit en ontwikkelingen in met name verstedelijkte gebieden.

Leefbaar, groen en veilig: het bewaken van de groene, leefbare en ook veilige regio. Mobiliteit moet de gewenste leefkwaliteiten ondersteunen en mag niet ten koste gaan van het karakter van onze regio.

Adaptief: het benutten van kansen die voorbij komen – bijvoorbeeld op het gebied van technologie – om de bereikbaarheid van de regio te vergroten of de mobiliteit te verbeteren.

Als antwoord op de hoofdogaven zijn tien speerpunten voor beleid benoemd. Deze speerpunten geven op hoofdlijnen aan hoe wij met de opgaven omgaan. Hieronder is de relatie schematisch weergegeven, waarbij de speerpunten omkaderd zijn:

Wat gaan we ervoor doen?

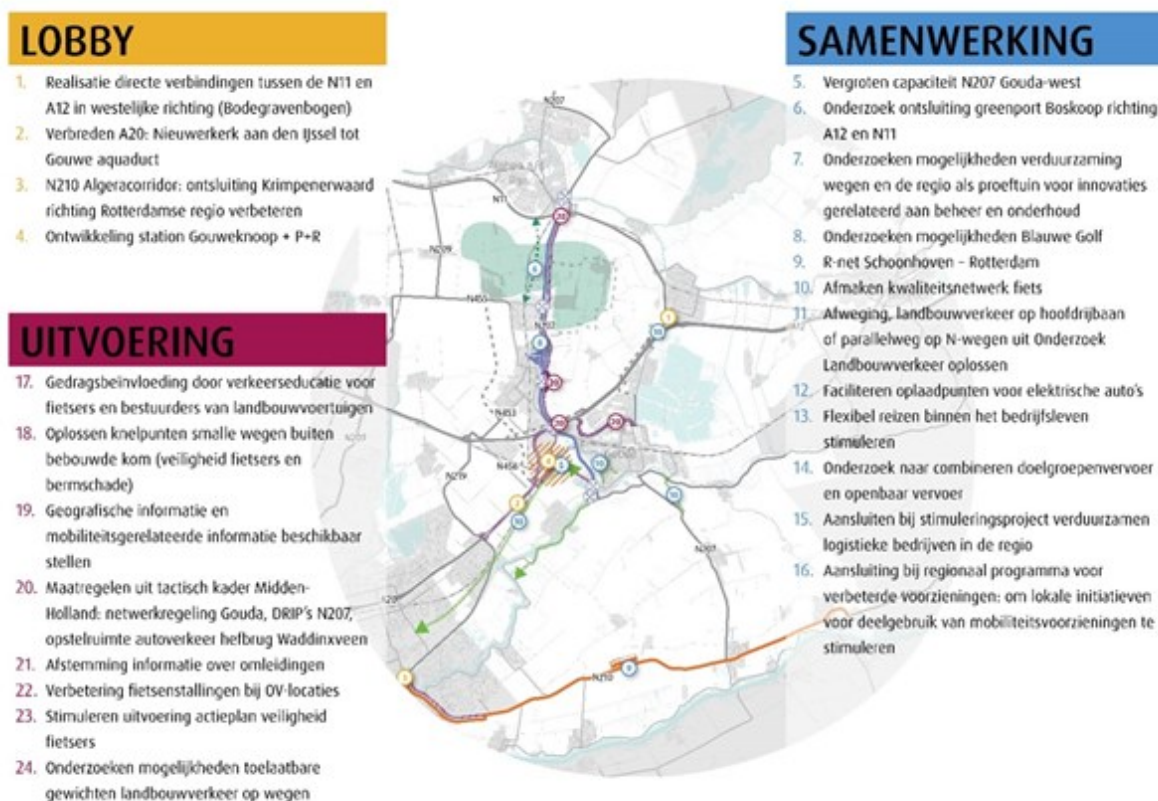
Op basis van diverse analyses hebben wij deze 10 speerpunten gekoppeld aan concrete projecten. De kansrijke projecten zijn op basis van een gedragen afwegingskader opgenomen in het uitvoeringsprogramma waar de regionale partijen in de periode tot 2025 mee aan de slag gaan. Het uitvoeringsprogramma bestaat uit drie delen:

- Lobby-agenda: waarbij het vooral belangrijk is dat het betreffende knelpunt hoog op de agenda van het Rijk en/of de provincie komt.
- Samenwerkingsagenda: waarbij de belangrijkste taak is om als regio samen met andere partijen te werken aan de oplossing.
- Uitvoeringsagenda: waarbij de regio (vrijwel) direct tot uitvoering kan overgegaan.

De projecten per agenda hebben we, in het kader van de nieuwe netwerksamenwerking, in het uitvoeringsprogramma voorzien van een trekker. De trekker per project is verantwoordelijk om de komende jaren leiding te nemen en om uitvoering te geven aan een project. Daarnaast is waar

mogelijk een kostencategorie en een realisatietermijn toegevoegd. Bij de realisatie van projecten werken we samen met stakeholders zoals andere overheden, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Hieronder treft u het overzicht van projecten:

In 2017 is het RVVP ter vaststelling voorgelegd aan de raden van Regio Midden-Holland. In het kader van de strategische agenda van de regio zal extra energie en nadruk liggen op projecten uit de lobbyagenda van het RVVP:

- RVVP-project 1 “Realisatie directe verbindingen tussen N11 en A12 in Westelijke richting (Bodegravenbogen)”. Bij dit project gaan we proberen het belang en de noodzaak onder de aandacht te brengen van Rijk en provincie. Trekker is gemeente Bodegraven-Reeuwijk.
- RVVP-project 2 “Verbreden A20: Nieuwerkerk aan den IJssel tot Gouwe aquaduct”. Mede als gevolg van een succesvolle lobby vanuit Midden-Holland ligt er een op 13 februari 2017 door de minister, provincie en gemeenten getekende startbeslissing. Wij gaan bevorderen dat het ministerie dit project spoedig laat verlopen en bieden de minister onze samenwerking daarbij aan. Trekker is gemeente Zuidplas.
- RVVP-project 3 “N210 Algeracorridor: ontsluiting Krimpenerwaard richting Rotterdamse regio verbeteren”. We gaan maatregelen bepleiten om de doorstroming te bevorderen. Trekker is gemeente Krimpenerwaard.
- RVVP-project 4 “Ontwikkeling station Gouweknoop + P&R”. Een OV-knooppunt biedt o.a. de kern Moordrecht, de wijk Westergouwe en de bedrijvigheid in dit gebied een mooi alternatief om de grote steden te bereiken. Daarnaast biedt het afvangen van autoverkeer middels een intermodaal overstappunt vóórdat het de A20 en de Ring Rotterdam bereikt naar verwachting voordelen voor zowel onze regio als voor andere overheden als Rijk en Metropoolregio Rotterdam - Den Haag

(MRDH). Wij gaan dit gezamenlijk belang van een overstappunt onder de aandacht brengen. Trekkers zijn gemeenten Gouda en Zuidplas.

Voorts zullen onderstaande RVVP-projecten voorgedragen worden voor een bijdrage vanuit Provinciale middelen voor Gebiedsgericht Werken:

- RVVP-project 5 “Vergroten capaciteit N207 Gouda West”. Wegbeheerder is de provincie. Lobby vanuit de regio wordt getrokken door gemeente Gouda.
- RVVP-project 7 “Onderzoeken mogelijkheden verduurzaming wegen en de regio als proeftuin voor innovaties gerelateerd aan beheer en onderhoud”. Trekker is gemeente Bodegraven-Reeuwijk.
- Snelfietspad Gouda-Rotterdam als onderdeel van RVVP-project 10 “Afmaken kwaliteitsnetwerk fiets”. Trekker is gemeente Zuidplas.
- RVVP-project 24 “Onderzoeken mogelijkheden toelaatbare gewichten landbouwverkeer op wegen”. Trekker namens de regio is gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Andere projecten zullen opgestart worden op basis van capaciteit en urgentie. Het trekkerschap van projecten zal voor zover dat nog niet bepaald is nog nader besproken worden in het bestuurlijk overleg verkeer en vervoer. Affiniteit met een onderwerp en de wensen van de gemeenten zijn daarbij van belang.

Ook andere trajecten en processen gaan door:

- Met gemeenten, provincie en vervoerders verkennen we mogelijkheden om verschillende vormen van doelgroepenvervoer beter te organiseren.
- We voeren het Meerjarenactieprogramma verkeersveiligheid 2017-2019 uit (omvang van de subsidie is in totaal bijna 9 ton euro voor regionale en lokale projecten).
- Voor de regio doen we een voordracht voor subsidie t.a.v. infrastructurele projecten in 2018 (1,2 miljoen euro in 2017).
- Wij herprioriteren vrijgevallen (BDU/SRM) infrastructuurmiddelen uit voorgaande jaren (omvang in 2016 € 798.820).
- We adviseren de concessiehouders openbaar busvervoer en de concessiehouder van de treindienst Alphen-Gouda over voornemens en dienstregeling 2019 o.a. via de Stuurgroep ZHN en de Stuurgroep TAG.
- We behartigen de belangen van de regio in (boven)regionale overlegverbanden en voeren lobby in het belang van de projecten uit het RVVP van Midden-Holland.
- We coördineren en managen het uitvoeringsprogramma RVVP.
- We werken samen in het convenant Alphen-Gouda-Woerden (AGW).
- Met betrekking tot landbouwverkeer werken we aan een vervolg op het landbouwonderzoek en hebben we periodiek overleg met stakeholders hierover.

Wat gaat het kosten?

De projecten die voortkomen uit het RVVP en regionale en lokale verkeersveiligheid projecten worden gefinancierd door provinciale subsidies en gemeentelijke bijdragen. Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 25.000,- beschikbaar in 2018. Voor de feitelijke uitvoering van projecten wordt per project bezien te worden hoe dit door de deelnemers in de netwerksamenwerking gefinancierd wordt.

3.2.3 Programma Ruimte en Wonen

Wat willen we bereiken?

Wij willen een vitale regio zijn, waar ruimte voor innovatie en economische groei is.

We gaan daarbij uit van grotere betrokkenheid van externe partners, gemeenten en gemeenteraden in de netwerksamenwerking. Dit biedt ruimte om snel op onvoorziene kansen en ontwikkelingen in te spelen.

Wij willen een woningvoorraad realiseren die passend, divers en duurzaam is en bijdraagt aan Midden-Holland als vitale regio.

Wij willen een ontwikkelingsgerichte ruimtelijke ordening met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit, flexibiliteit en transformatie van kantoren en detailhandel.

Wij leveren strategische inbreng vanuit de regio in omgevingsvisies van provincie en Rijk in het kader van de Omgevingswet.

Wij willen de kracht van de regio Midden-Holland actief uitdragen binnen en buiten de regio.

Wij willen nationale aandacht voor het vraagstuk "Slappe Bodem" en wij willen de kansen die slappe bodem biedt benutten.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij verkennen de gewenste integrale regionale samenwerking rond de omgevingsvisies.

Wij lobbyen bij Rijk en provincie om de regionale speerpunten verwerkt te krijgen in de nationale en provinciale omgevingsvisie.

Wij verkennen de mogelijkheden en nieuwe ontwikkelingen bij de actualisering van de Ruimtelijke Agenda Midden-Holland.

Wij verkennen mogelijkheden en belemmeringen met betrekking tot slimme ruimtelijke ontwikkelingen en transformatie van kantoren en detailhandel.

Wij leveren inbreng ten behoeve van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.

Wij organiseren bestuurlijke en ambtelijke sessies samen met het programma Economie, Onderwijs, Arbeidsmarkt over RO en Wonen in relatie tot verbeteren marktpositie en innovatie door samenwerking in de regio.

Wij organiseren interactieve bijeenkomsten met raadsleden en externe partners.

Wij zetten de structurele samenwerking in het Netwerk Zuidelijke Randstad voort en agenderen regionale speerpunten in de Gebiedsagenda Zuidelijke Randstad en het BO MIRT Zuidelijke Randstad.

Wij leveren inbreng en behartigen de belangen van de regio door deelname aan het bovenregionale POHO Wonen / Verstedelijking Zuidelijke Randstad.

Wij profileren Midden-Holland als onderdeel van het stedelijk gebied Zuidelijke Randstad.

Wij organiseren interdisciplinair bestuurlijk overleg, interregionaal en met de provincie (Bestuurlijke Tafels Ruimte, Wonen en Economie).

Wij werken aan de actualisering van de Regionale Agenda Wonen (2013) in relatie tot de doelstelling van een passende, diverse en duurzame woningvoorraad. Bijzonder aandachtspunt is uitwerking van de thema's die samenhangen met wonen en zorg, in samenwerking met het programma Sociaal Domein.

Wij evalueren de uitvoering van het Regionaal Convenant Uitstroom uit maatschappelijke opvang, tijdelijk verblijf en beschermd wonen en huisvesting ex-gedetineerden Midden-Holland.

Wij inventariseren met andere Bestuurlijke Overleggen en het Regionaal Platform de wensen en mogelijkheden over promotie van het woon- en vestigingsklimaat.

Wij benutten het netwerk van het Platform Slappe Bodem* voor het delen van kennis en ervaringen en het ontwikkelen van kennis over bodemdaling. De regio Midden-Holland werpt zich op als proeftuin voor innovaties. Wij benutten het netwerk om een informatiecentrum bodemdaling in de regio te realiseren.

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 37.050,- beschikbaar.

Het genoemde budget zal ingezet worden voor:

- Organisatie sessies raden, bestuurders, ambtenaren, inclusief locatie en externe inhuur.
- Uitwerking (deel) activiteiten actualisering Regionale Agenda Wonen Midden-Holland inclusief onderzoek.
- Verkenning regionale samenwerking omgevingsvisies, verkenning actualisatie ruimtelijke agenda Midden-Holland.

Platform Slappe Bodem*

Platform Slappe Bodem is een netwerksamenwerking van de gemeenten in Midden-Holland, gemeenten buiten Midden-Holland, waterschappen en provincies. Het Platform Slappe Bodem heeft een eigen overlegstructuur, bestuur en eigen financiering op basis van het Uitvoeringsprogramma 2015-2019. Regio Midden-Holland faciliteert het Platform Slappe Bodem.

3.2.4 Programma Natuur, Water en Recreatie

Wat willen we bereiken?

Wij willen bereiken dat beleving van cultuurhistorie en erfgoed, zoals de Oude Hollandse Waterlinie en de Limes zich verder ontwikkelt. Meer in het bijzonder ook waterrecreatie en erfgoed op en langs de Hollandsche IJssel.

Wij willen bereiken dat de routestructuren voor wandelen, fietsen en varen optimaal ingericht zijn en worden. Daarbij hoort ook het regelen van het (juridisch) beheer en onderhoud van wegen, paden en vaarwegen.

Wij willen bereiken dat de vele bij vrijetijdseconomie betrokken partijen in het Groene Hart goed samenwerken. Einddoel is een recreatief goed toegankelijk en beleefbaar Groene Hart met haar vele mooie elementen in het landschap en de steden, waardoor de vrijetijdseconomie groeit, en bestedingen en werkgelegenheid toenemen. Het Groene Hart zal daardoor als toeristisch recreatieve bestemming opklommen in de lijst van bekende gebieden/regio's, waarvan Midden-Holland profiteert.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij gaan in 2018 verder uitvoering geven aan het in 2017 te bouwen uitvoeringsprogramma Waterrecreatie en Erfgoed op en langs de Hollandsche IJssel, zodat de vrijetijdseconomie in dat gebied toeneemt. Daarin werken wij samen met de 8 aanliggende gemeenten, beide provincies, drie waterschappen en Rijkswaterstaat.

Wij gaan de in 2017 gestarte iconenstrategie verder op- en uitbouwen, zodat de bekendheid van het Groene Hart als toeristisch recreatieve bestemming groeit. Midden Holland zal daarvan profiteren. Wij behartigen de belangen van de regio in de (provinciale) erfgoedtafels Oude Hollandse Waterlinie en Limes. Wij zijn betrokken bij de projecten die daar ontstaan en de financiering daarvan.

Wij blijven gemeenten, provincie, waterschappen en andere partijen zoals de Groenalliantie verbinden om de kwaliteit van het wandelrouten netwerk te optimaliseren, het aantal Toeristische Overstappunten uit te breiden en de toegankelijkheid van de regio, als onderdeel van het Groene Hart te verbeteren. Ook vaarrecreatieprojecten staan hoog op de agenda, vooral ook vanwege de hoge kosten die met realisatie gemoeid zijn. Wij dragen bij aan ontwikkeling van gebiedsgebonden recreatieprogramma's, waarbij wij ook verbinding maken met natuurontwikkeling en landschapsbeleving. Daarin trekken wij samen met de provincie op.

Wij versterken de regio als onderdeel van het Groene Hart en lobbyen daarvoor binnen de vele gremia die zich op delen daarvan richten. Wij zullen de vele betrokken partijen aanjagen, verbinden en meekoppelkansen creëren. Wij werken daarbij samen met vele andere gemeenten in het Groene Hart, niet in het minst met Alphen aan den Rijn en Woerden. Als onderdeel van die samenwerking zetten wij ons als regio in voor verkrijgen van financiering voor grote programma's en projecten.

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 20.383,- beschikbaar.

Vanuit het Programma Natuur, Water en Recreatie zullen wij proceskosten (co)financieren die versnelling aanbrengen in de hierboven genoemde te bereiken doelen.

3.2.5 Programma Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?

Zorgzaam en verbonden is de kernboodschap voor het programma Sociaal Domein in Midden-Holland.

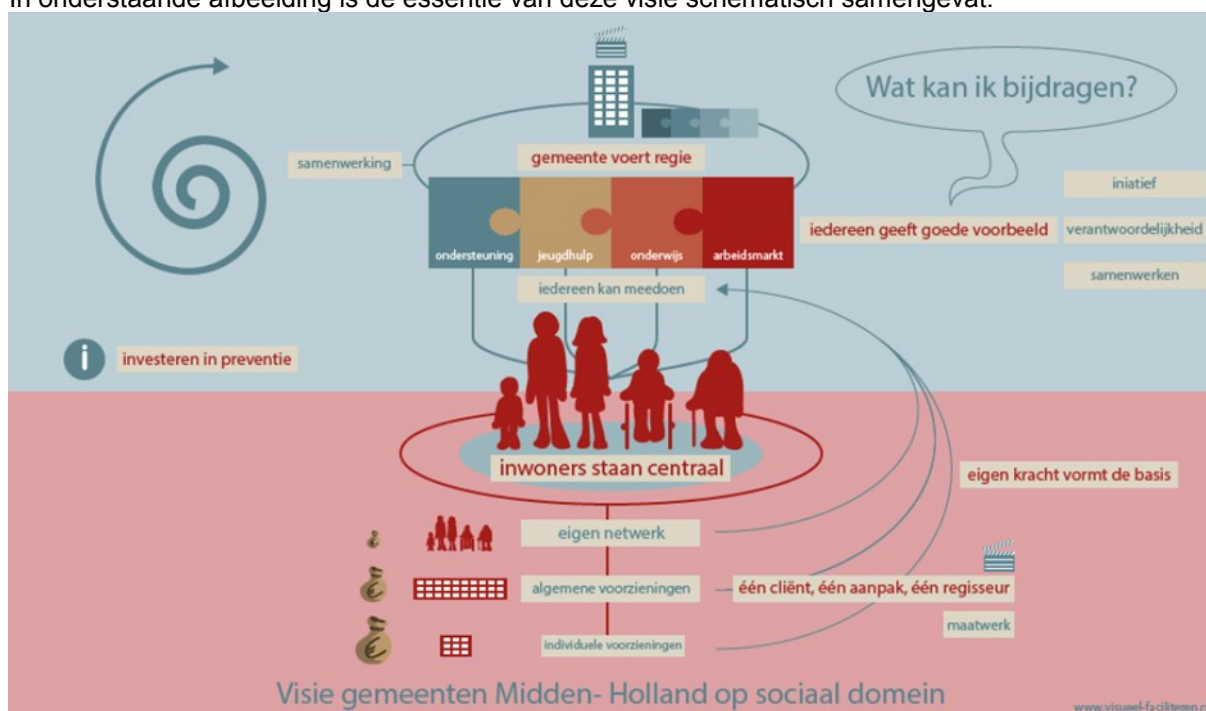
Wij willen dat de zorg op orde is met een ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners en we ontwikkelen daarvoor een bestendig programma met twee opgaven:

- We gaan over van inkoop naar een regionale sturingscyclus, in verbinding met lokale praktijk en in dialoog met gebruikers.
- We organiseren dat met een lagere trede zorg kan worden volstaan.

We hebben een gezamenlijke visie vastgesteld om deze uitdagingen binnen het Sociaal Domein te kunnen oppakken. De kernboodschap van die visie is dat iedere inwoner volop meedoet in de samenleving. Die kernboodschap is vertaald in een zevental speerpunten:

- Inwoners staan centraal.
- De gemeente voert regie en stuurt op resultaat.
- Eigen kracht vormt de basis.
- Iedereen kan meedoen.
- Investeren in preventie.
- Eén cliënt/gezin - één aanpak - één regisseur.
- Iedereen geeft het goede voorbeeld.

In onderstaande afbeelding is de essentie van deze visie schematisch samengevat:

Wat gaan we ervoor doen?

We werken verder aan de transformatie via de agenda 2018/2019. In 2017 is aandacht geweest voor de voortgang van het transformatieproces, waarvoor in 2016 een basis is gelegd. Wij streven naar het normaliseren van de zorg en naar meer samenhang in de ondersteuning die aan onze inwoners wordt geboden. We gaan een Trap-af-beweging realiseren naar minder zware zorg met meer hulp in

dagelijkse leefomgeving (rond thuissituatie en school/opvang), waarbij langer thuis blijven wonen wordt gefaciliteerd en zorg meer op maat en met gebruikmaking van eigen netwerk wordt georganiseerd.

In de transformatie-agenda hebben we een aantal opgaven/actiepunten samengebracht, waarmee een regionaal/lokaal proces wordt ingezet naar de invulling van een samenhangend en vernieuwd ondersteuningsaanbod, in dialoog met de gebruikers.

Met een gemeente of zorgaanbieder als trekker of co-trekker is een start gemaakt met de uitwerking van onderwerpen/projecten die gezamenlijk op de transformatie agenda Sociaal Domein 2018/2019 zijn gezet. Hieronder drie voorbeelden van thema's die op de transformatie-agenda staan. Deze werken we uit met diverse subonderdelen/ projecten.

1. Nota: Gebundelde Krachten

Wij werken al langere tijd samen om vernieuwingen in het Sociaal Domein voor te bereiden. De kadernota 'Gebundelde Krachten' schetst de regionale kaders van de nieuwe sociale infrastructuur voor de komende jaren en maakt duidelijk wat regionaal en wat lokaal georganiseerd en uitgevoerd gaat worden. Aangezien deze nota in 2018 afloopt, is dit een moment waarop evaluatie en herijking kan plaatsvinden.

2. "Gewoon Thuis"

Ook de zorg voor inwoners met (O)GGZ problematiek zou meer vanuit een stabiele woonplek in de wijk moeten plaatsvinden dan vanuit een voorziening voor opvang of beschermd wonen. Een beweging naar meer lichte vormen van begeleiding aan huis, vraagt om een goede organisatie en goede randvoorwaarden. Deze ambulantiseringbeweging in de opvang en het beschermd wonen is niet alleen wenselijk, maar ook noodzakelijk. Vanaf 2020 zal het geld voor beschermd wonen niet meer naar de centrumgemeenten, maar rechtstreeks vanuit het Rijk naar alle gemeenten overgemaakt worden. Het is daarbij van groot belang dat door alle partijen wordt ingezet op de beoogde transformatie van beleid, waarbij onder meer de beweging 'de trap af', uiteindelijk moet zorgen voor een vermindering van de inzet van (dure) professionele zorg. Wij gaan dit in 2018 gedegen voorbereiden.

3. Werk en Inkomen

We gaan onderzoeken in hoeverre en op welke manier een verbinding kan worden gevonden met het domein "Participatie - Werk en Inkomen".

Wat gaat het kosten?

Voor korte onderzoeksopdrachten, het opstarten van een project of een lobby traject is voor deze bestuurlijke tafel een programmabudget van € 25.800,- beschikbaar.

3.2.6 Cultuur

Wat willen we bereiken?

Wij willen cultuureducatie bevorderen en op de agenda houden binnen het primair onderwijs, de culturele instellingen en de gemeenten.

Wij willen een zo breed mogelijk cultuurpalet in de regio Midden-Holland hebben, afgestemd op de behoeften van het onderwijs en het aanbod van de culturele instellingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Wij zorgen dat de scholen en culturele instellingen van de deelnemende gemeenten kunnen deelnemen aan het subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) 2017-2020 en aan de subsidieregeling Impuls Muziekonderwijs.

Wij geven gestalte aan de uitvoering van het subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020. Dit geldt ook voor de subsidieregeling Impuls Muziekonderwijs.

Wij zorgen voor het verbinden van vraag en aanbod tussen de gemeenten, scholen en culturele instellingen.

Wij onderhouden bestuurlijke en ambtelijke contacten binnen de gemeenten in Midden-Holland en nemen hun belangen mee in het voornoemde werk.

Wat gaat het kosten?

De activiteiten worden vanuit de subsidieregeling Cultuureducatie met Kwaliteit mogelijk gemaakt separaat van de begroting van de regio.

3.3 Wat gaat het voor Regio Midden-Holland in totaal kosten?

Het netto en bruto begrotingstotaal van Regio Midden-Holland inclusief de projecten zijn gelijk en bedraagt in 2018 € 881.142,-. Het begrotingstotaal bestaat naast de in bovengenoemde programmabudgetten uit diverse directe kosten, te denken valt onder ander aan budgetten op het gebied van:

- Inhuur secretaris;
- Dienstverlening op het gebied van financiën en ICT;
- Algemene kosten (zoals communicatie, representatie, bijeenkomsten, conferenties);
- Inhuur accountants;
- Convenant Alphen, Gouda en Woerden.

De inwonerbijdrage voor het gefaciliteerde programma voor de regio komt in totaal uit op een bedrag van € 398.292,- hetgeen neerkomt op een bedrag van € 1,76 per inwoner. Ten opzichte van de programmabegroting 2017 is de bijdrage toegenomen, de reden hiervoor is dat de gehanteerde inwonersaantallen zijn toegenomen, de bijdrage per inwoner is daarentegen niet geïndexeerd.

Voor de coördinatie van de projecten Slappe Bodem en BDU verkeersveiligheid ontvangt de Regio Midden-Holland in 2018 een bijdrage van in totaal € 27.500,- die gebruikt wordt voor de dekking van de directe en indirecte kosten die betrekking hebben op de programma's van de Regio Midden-Holland.

De begroting 2018 is mede met bovengenoemde bijdragen sluitend.

4 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het volgende zevental paragrafen wordt opgenomen in de programmabegroting.

4.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het Regio Midden-Holland niet van toepassing. De inwonerbijdragen die de deelnemende gemeenten betalen, kan als algemeen dekkingsmiddel beschouwd worden.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient te omvatten:

Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover Regio Midden-Holland beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;

Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door Regio Midden-Holland;

Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen:

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin Regio Midden-Holland in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor Regio Midden-Holland is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende gemeente komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van Regio Midden-Holland kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de vijf deelnemende gemeenten zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor Regio Midden-Holland niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegen staan de volgende argumenten: Regio Midden-Holland is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Het is onwerkbaar voor Regio Midden-Holland (en voor de gemeenten) als Regio Midden-Holland zich voor iedere tegenvaller tot de gemeenten moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Het is kortom uit financieel, bestuurlijk en organisatorisch oogpunt van belang en gewenst dat Regio Midden-Holland de beschikking heeft over een weerstandsvermogen van voldoende omvang. In dit licht is al eerder in het Algemeen Bestuur de afspraak gemaakt dat Regio Midden-Holland dient te beschikken over een algemene reserve met een omvang van 5 % van het saldo van de bruto programmabegroting. In deze programmabegroting is het weerstandsvermogen voor 2018 berekend op € 44.057 voor de algemene reserve en daarnaast voor de dienstreserve ook € 44.057. In totaal komt de gewenste en gemaximeerde algemene reserve daarmee op € 88.114.

De werkelijk beschikbare weerstandscapaciteit:

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

Algemene reserve

Verhoging inwonerbijdrage

Verzilveren eventuele stille reserves

In de navolgende tabel is een overzicht van de reserves opgenomen die tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Bij de bepaling van de omvang van de aanwezige weerstandscapaciteit worden de onbenutte capaciteit en stille reserves in eerste instantie niet meegerekend.

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde stand per 1 januari 2018 is als volgt:

Vrij aanwendbare reserves behorend tot weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve	100.000
Totaal weerstandscapaciteit	100.000

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht. Hoewel de risico's in de risicoparagraaf niet zijn gekwantificeerd, lijkt dat deel van de weerstandscapaciteit dat gevormd wordt door de algemene reserves, voornamelijk niet toereikend te zijn. Bij het optreden van negatieve gevolgen van risico's zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

De risico's:

De risico's en onzekerheden waarmee Regio Midden-Holland wordt geconfronteerd, kunnen van invloed zijn op de financiële positie. Zowel positief als negatief. Op dit moment worden de volgende risico's onderkend:

Financiële dekking kosten Regio Midden-Holland

De dekking van door het algemeen bestuur vastgestelde uitgangspunten is gebaseerd op een gemiddelde inwonersbijdrage van € 1,76 per inwoner. De toekomst zal bepalen of een bijdrage van € 1,76 per inwoner voldoende is om de gewenste activiteiten door Regio Midden-Holland te kunnen laten uitvoeren. Bij een tekort aan middelen bestaat het risico dat de inwonersbijdrage in de toekomst verhoogd dient te worden.

Projecten

Bij projecten is vaak sprake van co-financiering zoals provincies en ministeries. Bij de start van projecten, waar bestuurlijk al toe is besloten, blijkt de financiering nog niet altijd volledig gegarandeerd. Daarnaast is het niet altijd zeker dat de aangekondigde of toegezegde betalingen werkelijk worden voldaan, bijvoorbeeld omdat in latere fasen allerlei voorwaarden en eisen worden gesteld. Daardoor bestaat het risico dat dergelijke projecten uiteindelijk met een negatief saldo moeten worden afgesloten.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan:

Dit beleid is in het kader van het BBV opnieuw geformuleerd. Belangrijke delen van dit beleid zijn beschreven in de nota reserves en voorzieningen waarvan is bepaald dat deze eens per 4 jaar moet worden geactualiseerd. In juli 2016 is een geactualiseerde nota in het Algemeen Bestuur vastgesteld.

Kengetallen

Voor het eerst in de begroting moeten op grond van een nieuwe ministeriële regeling de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
netto schuldquote	-67,8%	239,9%	52,3%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-67,8%	239,9%	52,3%
solvabiliteitsrisico	57,6%	7,6%	13,4%
structurele exploitatieruimte	10,5%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
netto schuldquote	-86,6%	-95,4%	-95,4%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-86,6%	-95,4%	-95,4%
solvabiliteitsrisico	36,4%	38,9%	39,0%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De onderlinge verhouding tussen de kengetallen geeft geen getrouw beeld, enerzijds is de berekende netto schuldquote voor de begroting 2017 en 2018 berekend op basis van de in de Staatscourant , nummer 20619 (jaargang 2015), voorgeschreven richtlijn. In deze richtlijn staat beschreven dat voor de raming van de begrote cijfers gebruikt gemaakt dient te worden van het gemiddelde van de drie laatst beschikbare jaarrekeningen. Anderzijds is in de jaren 2012 tot en met 2016 de bedrijfsvoering in sterke mate afgeslankt zodat het reëel geraamde saldi van activa en passiva in de jaren 2017 en 2018 vele malen lager is dan het in de Staatscourant voorgeschreven gemiddelde. Begin 2015 is bijvoorbeeld de volledige materiele vaste activa tezamen met de langlopende geldlening en de voorziening groot onderhoud aan de ODMH overgedragen. Het gevolg hiervan is dat het balanstotaal drastisch is afgenomen.

Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De Regio Midden-Holland verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Ook de begrote solvabiliteitsratio 2017 en 2018 geven geen getrouw beeld, de reden hiervan is ook dat bij de raming van het balanstotaal is uitgegaan van het gemiddelde van de drie laatst

beschikbare jaarrekeningen terwijl een reëel geraamd balanstotaal vanwege bij de schuldquote genoemde reden vele malen lager zou zijn.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de Regio Midden-Holland gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de Regio Midden-Holland.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningsbeleid terzake.

Het saldo van de onderhoudsvoorziening is tezamen met de materiele vaste activa, de langlopende geldlening en de exploitatie van het Midden-Hollandhuis in 2015 aan de ODMH overgedragen. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is voor Regio Midden-Holland niet van toepassing.

4.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2017 is een herzien Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Financieringspositie

De financieringspositie wordt als volgt weergegeven (bedragen x € 1.000):

	Begroting 2017	Begroting 2018
Boekwaarde vaste activa	8	4
Overige verbonden partijen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal vaste activa	<u>8</u>	<u>4</u>

Deze boekwaarde wordt gefinancierd met:

Langlopende schulden	0	0
Eigen vermogen	412	446
Voorzieningen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiering	<u>412</u>	<u>446</u>
Financieringsoverschot	<u>404</u>	<u>442</u>
Toename financieringsoverschot	<u>38</u>	

Voor 2017 was nog een financieringsoverschot geraamd van € 404.000. Voor 2018 neemt het financieringsoverschot toe naar € 442.000.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van (bruto) begroting ad € 881.142,- oftewel € 72.254,-

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Renterisicobeheer

Aangezien de langlopende financiering in 2015 aan de ODMH is overgedragen, heeft Regio Midden-Holland geen renterisico en is de toetsing overbodig.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer is beperkt door gebruik te maken van het “pakket geïntegreerde dienstverlening” van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Medio december 2013 heeft de overheid het schatkistbankieren voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen verplicht gesteld, het nadeel van deze verplichting is dat er nauwelijks rendement behaald zal worden op de overtollige liquiditeit.

Financiering

De lening portefeuille is in 2015 tezamen met de materiele vaste activa, de voorziening onderhoud en exploitatie Midden Holland Huis aan de ODMH overgedragen.

4.5 Bedrijfsvoering

Sinds de oprichting van de ODMH per 1 juli 2012 bestond het voormalige ISMH uit Bestuurszaken en de huisvestingsfunctie. In 2015 heeft een transitie van het voormalige ISMH naar Regio Midden-Holland plaatsgevonden. Tijdens de uitvoering van de transitie zijn de medewerkers naar de deelnemende gemeenten overgeplaatst en is het pand, en de daar bijhorende balansposten, door de ODMH overgenomen. Deze mutatie heeft er toe geleid dat de ODMH de facilitering van de huisvestingsfunctie voor haar rekening heeft genomen. Na afronding van de transitie maakt Regio Midden-Holland nog gebruik van de bedrijfsvoering op het gebied van Financien en beheer digitale omgeving, de afdeling financiën zal het beheer van de financiële administratie en de P&C cyclus in 2018 voor de Regio Midden-Holland uitvoeren.

De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Financieel beheer en Administratieve organisatie:

Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet en Controle verordening artikel 213 Gemeentewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
tarieven	op verzoek van Algemeen Bestuur;
weerstandvermogen en risicomangement	iedere 4 jaar;
onderhoud kapitaalgoederen en gebouwen	iedere 4 jaar;
bedrijfsvoering	iedere 4 jaar.

Huisvesting en overige facilitaire onderwerpen:

In het voorgenomen besluit tot reorganisatie is bepaald dat Regio Midden-Holland geen gebruik meer wenst te maken van de huisvesting in het Midden-Holland Huis. Daarentegen is besloten om de dienstverlening op het gebied van financiën en beheer digitale omgeving wel bij de ODMH onder te brengen. De ODMH zal in 2018 alleen de financiën en digitale omgeving faciliteren voor Regio Midden-Holland.

4.6 Verbonden partijen

Regio Midden-Holland heeft geen verbonden partijen (een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft).

4.7 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor Regio Midden-Holland.

5 Vaststelling Begroting van Baten en Lasten 2018 – 2021

Het Algemeen Bestuur van Regio Midden-Holland,
gezien het voorstel van het Dagelijks bestuur van 12 april 2017,
gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten, acht
weken voor vaststelling in het Algemeen Bestuur,

BESLUIT:

De programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2018 – 2021 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 5 juli 2017.

De secretaris,

De voorzitter,

A. Blomme

M. Schoenmaker

Bijlagen

Bijlage 1: Inwonersbijdrage

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2016 CBS	Prognose bijdrage 2018	Prognose totaal producten Regio Midden-Holland
<i>bijdrage per inwoner</i>		€ 1,76	
Krimpenerwaard	54.653	€ 96.189	€ 96.189
Bodegraven-Reeuwijk	33.451	€ 58.874	€ 58.874
Gouda	71.189	€ 125.293	€ 125.293
Waddinxveen	26.072	€ 45.887	€ 45.887
Zuidplas	40.937	€ 72.049	€ 72.049
Totalen	226.302	€ 398.292	€ 398.292

Bijlage 2: Bruto meerjaren-begroting

Omschrijving	Jaarrekening 2016 (prognose)	Programma- begroting 2017	Programma- begroting 2018	Programma- begroting 2019	Programma- begroting 2020	Programma- begroting 2021
Baten						
Contractuele bijdrage gemeenten	-394.422	-395.910	-398.292	-398.292	-398.292	-398.292
Overige bijdragen	-96.604	0	-27.500	-27.500	-5.000	-5.000
Projectbaten	-464.553	-327.000	-455.351	-455.351	-280.351	-280.351
Doorberekende Bijdragen	0	-27.500	0	0	0	0
Totaal Baten	-955.579	-750.410	-881.142	-881.142	-683.642	-683.642
Lasten						
Personeelskosten	68.835	66.034	70.070	70.070	70.070	70.070
Apparaatskosten	74.095	59.038	60.600	65.600	56.950	56.950
Directe productkosten	262.538	212.772	212.050	212.050	198.200	198.200
Doorberekende kosten	64.442	85.566	83.072	78.072	78.072	78.072
Projectlasten	464.553	327.000	455.351	455.351	280.351	280.351
Totaal lasten	934.463	750.410	881.142	881.142	683.642	683.642
Geraamde totaal saldo baten en lasten	-21.116	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	-80.487	0	0	0	0	0
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	-101.603	0	0	0	0	0

bedragen x € 1,-

Bijlage 3: Overzicht taakvelden

Taakveld	Omschrijving	Programma	Begroting 2018		Begroting 2019		Begroting 2020		Begroting 2021	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	Regio Midden-Holland	€ 722.000,76	€ -722.000,76	€ 727.000,76	€ -727.000,76	€ 529.500,76	€ -529.500,76	€ 529.500,76	€ -529.500,76
0.4	Overhead	Overhead	€ 159.141,40	€ -159.141,40	€ 154.141,40	€ -154.141,40	€ 154.141,40	€ -154.141,40	€ 154.141,40	€ -154.141,40
Totaal taakvelden			€ 881.142,16	€ -881.142,16	€ 881.142,16	€ -881.142,16	€ 683.642,16	€ -683.642,16	€ 683.642,16	€ -683.642,16